

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713),

stwierdzam nieważność

§ 2. ust. 5 we fragmencie: „powstałe w wyniku prowadzenia robót wewnątrz budynku” uchwały Nr XXII/158/20 Rady Gminy Sulików z dnia 30 listopada 2020 r. w sprawie sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na terenie Gminy Sulików i zagospodarowania tych odpadów oraz § 2 ust. 6 pkt 9 we fragmencie: „powstałe w wyniku prowadzenia drobnych robót budowlanych”, § 2 ust. 6 pkt 10 we fragmencie: „samochodowe”, § 2 ust. 7 pkt 2 i pkt 3 załącznika do uchwały.

Uzasadnienie

Rada Gminy Sulików na sesji w dniu 30 listopada 2020 r. podjęła uchwałę Nr XXII/158/20 w sprawie sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na terenie Gminy Sulików i zagospodarowania tych odpadów, zwaną dalej „uchwałą”.

Przedmiotowa uchwała wpłynęła do organu nadzoru w dniu 3 grudnia 2020 r.

W toku badania legalności uchwały organ nadzoru stwierdził, że § 2 ust. 5 we fragmencie: „powstałe w wyniku prowadzenia robót wewnątrz budynku” uchwały oraz § 2 ust. 6 pkt 9 we fragmencie: „powstałe w wyniku prowadzenia drobnych robót budowlanych”, § 2 ust. 6 pkt 10 we fragmencie: „samochodowe”, § 2 ust. 7 pkt 2 i pkt 3 załącznika do uchwały zostały podjęte z istotnym naruszeniem art. 6r ust. 3 w związku z art. 6r ust. 3a i art. 3 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1439; zwanej dalej: „ustawą”), polegającym na wprowadzeniu uregulowań sprzecznych z ustawowymi założeniami systemu odbierania odpadów komunalnych i ograniczeniu odbioru przez punkt selektywnego zbiórki odpadów komunalnych określonych frakcji odpadów.

Podjęta uchwała stanowi realizację kompetencji wynikającej z art. 6r ust. 3 ustawy, zgodnie z którą rada gminy określa, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego, szczegółowy sposób i zakres świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w szczególności częstotliwość odbierania odpadów komunalnych od właściciela nieruchomości i sposób świadczenia usług przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Zgodnie z art. 6r ust. 3a ustawy w uchwale, o której mowa w ust. 3, dopuszcza się ograniczenie ilości zużytych opon, odpadów wielkogabarytowych oraz odpadów budowlanych i rozbiórkowych, stanowiących odpady komunalne, odbieranych lub przyjmowanych przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w zamian za pobraną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Z kolei art. 3 ust. 2 pkt 6 ustawy stanowi, że gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania, a w szczególności tworzą punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych w sposób umożliwiający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy, które zapewniają przyjmowanie co najmniej odpadów komunalnych: wymienionych w pkt 5, odpadów niebezpiecznych, przeterminowanych leków i chemikaliów, odpadów niekwalifikujących się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek, zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, mebli i innych odpadów wielkogabarytowych, zużytych opon, odpadów budowlanych

i rozbiórkowych oraz odpadów tekstyliów i odzieży. Z kolei zgodnie z dyspozycją art. 6r ust. 2d ustawy „W zamian za pobraną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina zapewnia właścicielom nieruchomości pozbywanie się wszystkich rodzajów odpadów komunalnych, przy czym rozumie się przez to odbieranie odpadów z terenu nieruchomości, o których mowa w art. 6c ust. 1 i 2, przyjmowanie odpadów przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz zapewnianie przyjmowania tych odpadów przez gminę w inny sposób.”. Brzmienie art. 6r ust. 3a ustawy nie budzi wątpliwości, że organ stanowiący gminy w uchwale podjętej na podstawie art. 6r ust. 3 ustawy może jedynie ograniczyć ilość odebranych odpadów budowlanych i rozbiórkowych oraz zużytych opon i nie posiada upoważnienia do wprowadzania dodatkowych ograniczeń w tym zakresie.

W § 2 ust. 5 uchwały Rada Gminy postanowiła, że odpady budowlane i rozbiórkowe powstałe w wyniku prowadzenia robót wewnątrz budynku odbiera się bezpośrednio z nieruchomości, po wcześniejszym złożeniu stosownego wniosku do Urzędu Gminy Sulików, z zastrzeżeniem ich odbioru w ilości nie większej niż 3,5 m³ w ciągu roku kalendarzowego. Następnie w § 2 ust. 6 pkt 9 załącznika do uchwały Rada Gminy ograniczyła przyjmowanie w PSZOK odpadów budowlanych i rozbiórkowych do tych powstałych w wyniku prowadzenia drobnych robót budowlanych, zaś w § 2 ust. 7 pkt 2 załącznika do uchwały Rada Gminy zakazała przyjmowania do PSZOK odpadów zawierających materiały izolacyjne: styropian, wełnę mineralną i papę. Tym samym Rada Gminy ograniczyła możliwość dostarczania do PSZOK odpadów budowlanych i rozbiórkowych ze względu na ich charakter i przedmiot. Rada Gminy Sulików oprócz ograniczenia ilościowego odbioru odpadów budowlanych i rozbiórkowych (§ 2 ust. 5 uchwały), co jest ustawowo dopuszczalne w świetle przepisu art. 6r ust. 3a ustawy, ograniczyła w sposób przedmiotowy odbiór odpadów komunalnych, uznając że takimi odpadami budowlanymi i rozbiórkowymi są tylko te powstałe w wyniku prowadzenia robót wewnątrz budynku oraz prowadzenia drobnych robót budowlanych. Rada Gminy Sulików bez upoważnienia ustawowego dokonała zatem po pierwsze zdefiniowania odpadów budowlanych i rozbiórkowych na własny użytek a po drugie ograniczyła odbiór z terenu nieruchomości i przyjmowanie na PSZOK odpadów budowlanych i rozbiórkowych z uwagi na miejsce ich powstania i charakter prowadzonych robót. Powyższa regulacja, w świetle art. 6r ust. 3 w związku z art. 6r ust. 3a i art. 3 ust. 2 pkt 6 ustawy, uznana musi zostać za podjętą z istotnym naruszeniem prawa.

Następnie w § 2 ust. 6 pkt 10 załącznika do uchwały Rada Gminy ograniczyła przyjmowanie w PSZOK zużytych opon wyłącznie do opon samochodowych, zaś w § 2 ust. 7 pkt 3 załącznika do uchwały Rada Gminy zakazała przyjmowania do PSZOK części samochodowych, w tym szyby samochodowe. Podejmując powyższe regulacje Rada Gminy ograniczyła właścicielom nieruchomości możliwość przekazywania do punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, odpadów komunalnych w postaci zużytych opon jedynie do samochodowych, wyłączając zatem już choćby rowerowe, czy motocyklowe, co stoi w oczywistej sprzeczności z art. 3 ust. 2 pkt 6 ustawy, zgodnie z którym tworzone punkty selektywego zbierania odpadów komunalnych powinny umożliwiać łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy, które zapewniają przyjmowanie m. in. zużytych opon. Rada Gminy nie została upoważniona przepisami prawa do modyfikowania ustawowego zakresu frakcji odpadów komunalnych, które musi albo odbierać z terenu nieruchomości, albo przyjmować na PSZOK. Ustawodawca upoważnił organ stanowiący gminy do stanowienia jedynie o ilościowym ograniczeniu odbioru i przyjmowania zużytych opon, co ustanowione zostało w § 2 ust. 11 uchwały. Rada Gminy Sulików nie została upoważniona do definiowania na własny użytek ustawowej frakcji odpadów komunalnych, ani do regulowania ograniczeń w ich odbiorze, w inny niż ilościowy sposób, dopuszczony art. 6r ust. 3a ustawy. Podkreślić należy, że ustawodawca ustanowił definicję legalną odpadów komunalnych w art. 3 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2020 r. poz. 797), pod którym to pojęciem rozumie się odpady powstające w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych. Tymczasem postanowienie § 2 ust. 7 pkt 3 załącznika do uchwały nie dotyczy pojazdów wycofanych z eksploatacji, lecz ustanawia generalny zakaz przyjmowania na PSZOK części samochodowych, w tym szyb.

W ocenie organu nadzoru organ stanowiący gminy do uregulowania tego rodzaju ograniczeń nie posiada kompetencji. Z wyżej wskazanych przepisów ustawy wynika wprost, że ustawodawca ustanowił minimalny katalog odpadów, który musi być przyjmowany przez PSZOK. Jednocześnie odpady komunalne, które nie są przyjmowane przez PSZOK muszą być odbierane z terenu nieruchomości lub w inny sposób. Gminy są bowiem zobligowane do zapewnienia właścicielom nieruchomości pozbywania się wszystkich rodzajów odpadów komunalnych.

Złożonych zatem w toku postępowania nadzorczego przez Przewodniczącego Rady Gminy Sulików wyjaśnień, w piśmie z dnia 10 grudnia 2020 r., znak:PO-OG.0007.1.2020.1, nie można uznać. Odnośnie odpadów rozbiórkowych i budowlanych, to w przepisach uchwały brak jest regulacji, że powstające w sposób określony w uchwale ten rodzaj odpadów nie stanowi odpadu komunalnego, lecz odpad z prowadzonej działalności gospodarczej. Wręcz odwrotnie Rada Gminy Sulików poprzez użyte sformułowania zdefiniowała na swój użytek zakres frakcji odpadów budowlanych i rozbiórkowych. Odnośnie z kolei odpadów w postaci części samochodowych, w tym szyb, to wskazać ponownie należy za art. 3 ust. 1 pkt 7 ustawy o odpadach, że pod pojęciem odpadów komunalnych nie znajdują się pojazdy wycofane z eksploatacji. Jednakże postanowienie uchwały nie dotyczy nie przyjmowania na PSZOK takich pojazdów, lecz części samochodowych, które w takim punkcie składowane być mogą, np. właśnie szyby, wycieraczki, filtry powietrza, itp., a więc części samochodowe stanowiące odpady komunalne.

W rezultacie właściciele nieruchomości, wobec nieprzyjmowania odpadów określonych w § 2 ust. 5 we fragmencie: „powstałe w wyniku prowadzenia robót wewnątrz budynku” uchwały oraz § 2 ust. 6 pkt 9 we fragmencie: „powstałe w wyniku prowadzenia drobnych robót budowlanych”, § 2 ust. 6 pkt 10 we fragmencie: „samochodowe”, § 2 ust. 7 pkt 2 i pkt 3 załącznika do uchwały nie będą zainteresowani poszukiwaniem innych miejsc składowania odpadów, porzucając je na tzw. dzikim wysypisku. Ustanowiona w uchwale regulacja stoi w sprzeczności do założeń funkcjonującego systemu zbierania odpadów komunalnych w sposób całościowy i jako system zamknięty, który umożliwi mieszkańcom pozbycie się odpadów w sposób zgodny z ustawą. W zamian za pobraną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina zapewnia właścicielom nieruchomości pozbywanie się wszystkich rodzajów odpadów komunalnych, o czym stanowi art. 6r ust. 2d ustawy.

Regulacja § 2 ust. 5 we fragmencie: „powstałe w wyniku prowadzenia robót wewnątrz budynku” uchwały oraz § 2 ust. 6 pkt 9 we fragmencie: „powstałe w wyniku prowadzenia drobnych robót budowlanych”, § 2 ust. 6 pkt 10 we fragmencie: „samochodowe”, § 2 ust. 7 pkt 2 i pkt 3 załącznika do uchwały narusza prawo w sposób istotny, ponieważ kształtuje prawa i obowiązki adresatów (właścicieli nieruchomości) uchwały Nr XXII/158/20 Rady Gminy Sulików, będącej aktem prawa miejscowego, w sposób odmienny niż zostało to przewidziane w przepisach rangi ustawowej.

Biorąc powyższe pod uwagę postanowiono jak w sentencji.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, którą należy wnieść za pośrednictwem organu nadzoru – Wojewody Dolnośląskiego.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Wojewoda Dolnośląski

Jarosław Obremski